

ธนภัทร์ ไกรเทพ 2555: กาหลอดดนตรีในพิธีศพ: กรณีศึกษาคณะมีนากาหลอ
บ้านต้นส้มเหม้า ตำบลหนองช้างแล่น อำเภอยะยง จังหวัดตรัง ปรินญาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัย (ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา) สาขาดนตรีชาติพันธุ์วิทยา ภาควิชาดนตรี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ ยุคลธรรวศ์, ศษ.ด.
272 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาหน้าที่ทางสังคม และการสืบทอด
วัฒนธรรมทางดนตรีของกาหลอดคณะ มีนากาหลอ บ้านต้นส้มเหม้า ตำบลหนองช้างแล่น อำเภอยะยง จังหวัดตรัง 2) เพื่อวิเคราะห์ดนตรีในเชิงมานุษยวิทยาของคณะมีนากาหลอ
บ้านต้นส้มเหม้า ตำบลหนองช้างแล่น อำเภอยะยง จังหวัดตรัง

ผลการศึกษาหน้าที่ทางสังคม และการสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีของคณะมีนากาหลอ
พบว่าเป็นดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีกรรม ใช้บรรเลงประกอบในพิธีศพ ขั้นตอนประกอบด้วยพิธี
รับกาหลอไปบรรเลง พิธีออกจากบ้าน พิธีขอที่ตั้งโรงกาหลอ พิธีเบิกโรงกาหลอ พิธีออกจากโรง
กาหลอ พิธีลาโรงกาหลอ พิธีแห่ศพ และพิธีออกจากป่าช้า รูปแบบการบรรเลง และพิธีกรรม
ยึดถือตามขนบธรรมเนียมของดนตรีกาหลอแบบดั้งเดิมที่ได้รับการสืบทอดจากบรรพบุรุษ และ
อนุรักษ์ไว้โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับทายาท ด้านดนตรีผลจากการศึกษาพบว่า คณะมีนา
กาหลอมีสมาชิก จำนวน 3 คน ใช้เครื่องดนตรี ได้แก่ ปี่กาหลอ 1 เล้า กลองโทน 2 ใบ และฆ้อง
1 ใบ บทเพลงบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีเพียงอย่างเดียวไม่มีการขับร้อง บรรเลงในลักษณะเพลง
ทำนองวน (Round) มีทำนองหลักเพียงทำนองเดียวไม่มีการประสานทำนอง (Monophony)
ในบทเพลงเดียวสามารถบรรเลงได้หลายลักษณะ ระบบเสียงของปี่กาหลอมี 8 เสียง ไม่เท่ากัน
ระยะห่างระหว่างเสียง คือ 200 180 80 100 80 220 และ 180 เซนติเมตร ตามลำดับ บทเพลงกาหลอเป็น
ดนตรีที่ให้ความรู้สึทางอารมณ์ในด้านของความโศกเศร้า เสียใจ อาลัยอาวรณ์ ความพลัดพราก
ความคิดถึง และความวังเวง